

Sygn. akt I C 1819/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Agnieszka Leszkiewicz

Protokolant: S. N.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 sierpnia 2016 r. w S. sprawy

z powództwa **S. D.**

przeciwko **H. A.**

o zachówek

I. zasądza od pozwanej **H. A.** na rzecz powoda **S. D.** kwotę 18.275,00 zł (osiemnaście tysięcy dwieście siedemdziesiąt pięć złotych i 00/100) z odsetkami ustawowymi w stosunku rocznym od dnia 03.02.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w stosunku rocznym od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie co do kwoty 4.000,00 zł (cztery tysiące złotych i 00/100) z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 20.08.2014 r. do dnia zapłaty;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. nakazuje ściągnąć od powoda S. D. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 1.110,56 zł (jeden tysiąc sto dziesięć złotych i 56/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

V. nie obciąża pozwanej H. A. kosztami postępowania.

Sygn. akt I C 1819/14

UZASADNIENIE

Powód S. D., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, w dniu 20.08.2014 r. złożył pozew o zachówek przeciwko H. A.. W pozwie tym domagał się od pozwanej zapłaty na swoją rzecz kwoty 40.000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż K. D. (1) zmarła w dniu 26.01.2009 r. w S. a do kręgu osób powołanych z mocy ustawy do dziedziczenia należałyby dzieci zmarłej tj. R. D. i H. A.. Argumentował, iż w trakcie toczącego się postępowania przed Sądem Rejonowym w Słupsku I Wydziałem Cywilnym (sygn. akt I Ns 80/12) odnalazł się testament, w którym widnieje zapis o wydziedziczeniu przez zmarłą zstępnego, syna R. D. powołaniu do dziedziczenia w całości córki H. A.. Zmarła była właścicielką 4/6 części nieruchomości położonej w U. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) wraz z udziałem wynoszącym 59/100działki oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o powierzchni 0,0531 ha dla której Sąd Rejonowy w Słupsku VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Pozostałymi współwłaścicielami po 1/6 udziału są H. A. i R. D.. Na mocy darowizny sporządzonej w dniu 26.03.2003 r. w formie aktu notarialnego przed notariuszem P.

G. zmarła przekazała swój udział w nieruchomości (4/6) wnukowi J. W. oraz córce H. A., których wielkość wynosiła po 2/6 części z całości. Powód wskazał, iż postępowania o dział spadku po zmarłej K. D. (1) nie było prowadzone. Kwota dochodzona pozwem została wyliczona w następujący sposób: wartość czynna spadku to wartość nieruchomości opisanych wyżej, którą powód ocenił na kwotę 240.000,00 zł, udział spadkodawcy w tejże nieruchomości 160.000 zł (4/6 części), podstawa do obliczenia zachowku wynosząca 2/6 części kwoty 160.000,00 zł w wysokości 80.000,00 zł, wysokość zachowku 40.000,00 zł (1/2 udziału).

Pozwana H. A. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazała, iż spadek po zmarłej K. D. (1) był pusty, gdyż jedyny wartościowy przedmiot majątkowy należący do zmarłej w postaci udziału we współwłasności ww. lokalu mieszkalnego, spadkodawczyni darowała za życia pozwanej oraz swojemu wnukowi. Argumentowała, iż jej odpowiedzialność za zachówek w okolicznościach niniejszej sprawy wynika z faktu otrzymania od spadkodawczyni darowizny w postaci 2/6 udziału w prawie własności lokalu mieszkalnego położonego w U. przy ul. (...). Podniosła nadto zarzut przedawnienia roszczenia. Wskazała, iż nie była jedyną osobą obdarowaną przez spadkodawczynię, bowiem w tym samym czasie obdarowany został jej wnuk J. W., zatem powód nieprawidłowo dochodzi od pozwanej całości zachowku. Zarzuciła, iż podana przez powoda wartość darowizn przekazanych pozwanej oraz wnukowi spadkodawczyni jest zawyżona a wartość przedmiotu darowizny winna zostać obliczona w oparciu o stan z chwili jej dokonania. Stan lokalu w czasie darowizny nadawał się do kapitalnego remontu. Pozwana od chwili otrzymania darowizny w 2003 r. poczyniła szereg nakładów na lokal mieszkalny. W rezultacie od 2003 r. w wyniku modernizacji i remontów dokonanych przez pozwaną polepszył się stan lokalu i wzrósł jego standard. Ustalenie wartości uczynionej darowizny na rzecz pozwanej winno zatem uwzględniać stan lokalu bez nakładów na ten lokal dokonanych od czasu obdarowanej pozwanej. W umowie darowizny strony oszacowały wartość udziału we własności lokalu mieszkalnego (wraz z częścią wspólną) przekazywanego pozwanej na kwotę 20.000,00 zł. Pozwana podniosła, iż odpowiedzialność pozwanej jako obdarowanej ogranicza się do wzbogacenia będącego skutkiem otrzymanej darowizny. Wskazała, iż należy uwzględnić zmiany, które zaszły w majątku obdarowanej w związku z otrzymaniem darowizny, w tym jej bezpośrednie negatywne skutki. Wzbogacenie obdarowanego pomniejszają koszty uzyskania darowizny (koszty zawarcia aktu notarialnego, koszty wpisu do księgi wieczystej w kwocie 1.264,90 zł) oraz wydatki związane z posiadaniem przedmiotu darowizny (podatek od nieruchomości w kwocie 2.821,50 zł, koszty ubezpieczenia w wysokości 1.989,00 zł). Pozwana wniosła nadto z uwagi na trudną sytuację materialną o rozłożenie zasądzonej należności na miesięczne raty w maksymalnej wysokości 100 - 200 zł. Argumentowała, iż w okresie życia spadkodawczyni pomagała jej finansowo w spłacie ceny nabycia lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w U., a po otrzymaniu darowizny sprawowała opiekę nad darczyńcą aż do śmierci. Powód natomiast nie utrzymywał kontaktów z babcią, a większość czasu przebywał za granicą. Strona pozwana podniosła nadto zarzut braku legitymacji czynnej w niniejszej sprawie.

W piśmie procesowym z dnia 19.03.2015 r. pełnomocnik pozwanej wskazał, iż powód został przysposobiony przez R. D..

W piśmie procesowym z dnia 25.03.2015 r. pełnomocnik powoda w całości podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i zakwestionował zarzuty strony pozwanej. Wskazał, iż nie domaga się zachowku od osób obdarowanych lecz od spadkobierczyni, która odpowiada do wysokości nadwyżki przekraczającej jej własny zachówek. Testament po spadkodawczyni K. D. (1) został otwarty i ogłoszony w dniu 26.03.2012 r. w sprawie I Ns 80/12. Ponadto bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Wskazał, iż bez znaczenia jest okoliczność, iż spadek po zmarłej jest pusty a odpowiedzialność obdarowanych ma charakter subsydiarny. Podniósł nadto, iż gdyby spadkodawczyni chciała pozbawić powoda prawa do zachowku to wydziedziczyłaby go w testamencie.

W piśmie procesowym z dnia 28.05.2015 r. pełnomocnik powoda wskazał, iż powód został przysposobiony w sposób pełny.

W piśmie procesowym z dnia 3.06.2015 r. pełnomocnik pozwanej wskazał, iż roszczenie o zachowek jest niezasadne albowiem istnieją w okolicznościach sprawy podstawy do przyjęcia, iż zawarta między pozwaną, J. W. i zmarłą umowa stanowiła umowę dożywocia, a nie darowizny. Przekazanie przez zmarłą udziału we współwłasności w lokalu mieszkalnym nastąpiło w zamian za utrzymanie i opiekę nad K. D. (1).

Na rozprawie w dniu 2.08.2016 r. pełnomocnik powoda ograniczył powództwo do kwoty 36.000,00 zł, co do kwoty 4.000,00 zł z odsetkami od tej kwoty cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 listopada 1973 r. w Państwowym Biurze Notarialnym w S. została zawarta umowa wieczystego użytkowania i ustanowienia odrębnej własności lokali, sprzedaży budynku i lokali na podstawie której małżonkowie B. i K. D. (1) nabyli lokal mieszkalny położony w U. przy ul. (...) wraz z przynależnym do tego lokalu udziałem w 59/100 niewydzielonej części we współwłasności budynku.

dowód: k. 159 - 162 - akt notarialny z dnia 16 listopada 1973 r. rep. A (...), k. 163 - decyzja z dnia 22 marca 1974 r.

B. D. zmarł w dniu 11 marca 1974 r. w S., ostatnio stale zamieszkiwał w U. przy ul. (...). W ciągu swojego życia zawierał jeden związek małżeński z K. D. (1), z tego małżeństwa urodziło się dwoje dzieci - H. A. i R. D.. Nie miał żadnych innych dzieci. Nie pozostawił testamentu.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 23 grudnia 1975 r. Sąd Rejonowy w Słupsku stwierdził, iż spadek po B. D. na podstawie ustawy nabyli żona K. D. (1) w 1/3 części, córka H. A. w 1/3 części i syn R. D. w 1/3 części.

dowód: k. 3 akt I Ns 3215/75 - odpis skrócony aktu zgonu B. D., odpis skrócony aktu małżeństwa B. D., odpis skrócony aktu urodzenia H. D., odpis skrócony aktu urodzenia K. D. (2), wyciąg aktu urodzenia R. D., k. 8 akt I Ns3215/75 - zapewnienie spadkowe, k. 9 akt I Ns 3215/75 - postanowienie z dnia 23 grudnia 1975 r.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 31 marca 1977 r. Sąd Rejonowy w Słupsku (I N. 113/77) orzekł przysposobienie małoletniego E. S. urodzonego (...) w B. przez R. D. i K. D. (3) i postanowił zmienić imię przysposobionego z E. na S. - R.. W pkt. III postanowienia Sąd orzekł, iż przysposobienie wywołuje skutki z art. 121 kr i op.

dowód: k. 10 - odpis zupełny aktu urodzenia, k. 139 - postanowienie z dnia 31 marca 1977 r.,

Umową darowizny z dnia 26 marca 2003 r. sporządzoną przed notariuszem P. G. za numerem rep. A (...) K. D. (1) darowała swojej córce H. A. oraz swojemu wnukowi J. W., udziały wynoszące po 2/6 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego oznaczonego numerem (...) położonego w U. przy ulicy (...), w budynku oznaczonym numerem (...), objętego księgą wieczystą nr (...), wraz z udziałami w prawie własności wspólnych części budynku i w prawie własności gruntu, na którym posadowiony jest budynek obejmujący lokal, przy czym postanowiła, że udział powyższy stanowić będzie majątek odrębny J. W., a H. A. i J. W. darowiznę tę przyjęli.

dowód: k. 50 - 53 - akt notarialny z dnia 26 marca 2003 r. re. A nr (...), k. 11 - 22 odpis Księgi Wieczystej nr (...), k. 23 - 29 - odpis Księgi Wieczystej nr (...), k. 141 - 142 - odpis zwykły Księgi Wieczystej nr (...)

H. A. i J. W. po dniu 26 marca 2003 r. poczynili nakłady na nieruchomość położoną w U. przy ul. (...) i opiekowali się K. D. (1).

dowód: k. 54 - 55 decyzja z dnia 8 listopada 2004 r., k. 56 faktura VAT z 2 listopada 2004 r., k. 57 - 60 - faktury VAT, k. 61 - 66 umowy kredytów oraz harmonogram spłat, k. 79 - 91 - polisy ubezpieczeniowe, k. 93 - paragony, k. 94 - faktura proforma, k. 95 - dowód wpłaty, k. 96 - 104 - faktury VAT, zeznania świadka J. W. na rozprawie z dnia 21 maja 2015 r. 00:20:24, 00:25:40, 00:28:25, 00:29:58, 00:30:57, 00:32:30, 00:33:28, zeznania świadka D. A. na rozprawie z dnia 16 lipca 2015 r. 00:24:11, 00:28:10, 00:31:13, 00:36:40, 00:39:34, 00:43:47, 00:44:57, 01:00:25, 01:03:37, 01:07:58

Spadkodawczyni K. D. (1) zmarła w dniu 26 stycznia 2009 r. w S., ostatnio stale zamieszkiwała w U.. W chwili śmierci była wdową. Zmarła pozostawiła po sobie testament notarialny z dnia 22 grudnia 1999 r., w którym do całości spadku powołała H. A. a swojego syna R. D. wydziedziczyła również z zachowku, bowiem w sposób uporczywy nie dopełniał obowiązków rodzinnych, nie odwiedził spadkodawczyni od ponad dwóch lat, nie prowadził korespondencji i rozmów telefonicznych.

Prawomocnym postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie I Ns 80/12 Sąd Rejonowy w Słupsku stwierdził, iż spadek po K. D. (1) zm. 26 stycznia 2009 r. w S., ostatnio stale zamieszkałej w U., na podstawie testamentu notarialnego z dnia 22 grudnia 1999 r. nabyła córka H. A. (córka B. i K.) w całości.

dowód: k. 3 akt I Ns 80/12 - odpis skrócony aktu zgonu K. D. (1), k. 5 akt I Ns 80/12 - odpis skrócony aktu urodzenia R. D., odpis skrócony aktu małżeństwa H. W., k. 13 akt I Ns 80/12 - zapewnienie spadkowe, k. 10 akt I Ns 80/12 - kopia testamentu notarialnego, k. 11 akt I Ns 80/12 - protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu, k. 18 akt I Ns 80/12 - postanowienie z dnia 27 kwietnia 2012 r.

Na dzień otwarcia spadku w skład majątku spadkowego nie wchodził żaden składnik majątkowy.

dowód: zeznania świadka J. W. na rozprawie z dnia 21 maja 2015 r. 00:17:18 - 00:30:29 (k. 129-130), zeznania świadka D. A. na rozprawie z dnia 16 lipca 2015 r. 00:24:11-00:49:03 (k. 172-174), zeznania pozwanej na rozprawie w dniu 16 lipca 2015 r. 01:00:25- 01:18:52 (k. 175-176)

W dniu 23 stycznia 2012 r. R. D. złożył pozew o zachówek po zmarłej 26 stycznia 2009 r. w S. K. D. (1) przeciwko J. W..

Prawomocnym wyrokiem z dnia 3 grudnia 2012 r. Sąd oddalił powództwo.

dowód: k. 3 - 13 akt I C 431/12 - pozew wraz z załącznikami, k. 77 akt I C 431/12 wyrok z dnia 3 grudnia 2012 r., k. 81 - 85 akt I C 431/12 - uzasadnienie wyroku z dnia 3 grudnia 2012 r.

Aktualna wartość rynkowa prawa własności nieruchomości położonej w U., przy ul. (...) według stanu tej nieruchomości przed dokonaniem przez H. A. nakładów na tą nieruchomość tj. według stanu na dzień 26 marca 2003 r., a według cen obecnych wynosiła 219.300,00 zł.

dowód: k. 186 - 239 - opinia biegłej sądowej A. D. z zakresu szacowania nieruchomości

H. A. od dnia 1 marca 2014 r. pobiera emeryturę w wysokości 1.250,62 zł.

dowód: k. 92 - decyzja ZUS z dnia 13 marca 2014 r., zeznania pozwanej na rozprawie z dnia 2 sierpnia 2016 r. 00:03:16- (...):42 (k. 270)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W niniejszej sprawie powód S. D. dochodził od pozwanej H. A. zachowku po spadkodawczyni K. D. (1) w wysokości 40.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Z uwagi, iż na ostatnim terminie rozprawy powód cofnął powództwo w zakresie kwoty 4.000,00 zł z odsetkami od tej kwoty z jednoczesnym zrzeczeniem się roszczenia, Sąd na podstawie art. 355§ 1 k.p.c. w zw. z art. 203 k.p.c. umorzył postępowania w tym zakresie, o czym orzekł w pkt. II wyroku.

Powództwo wniesione w niniejszej sprawie oparte było na treści art. 991 § 1 k.c., który brzmi: "zstępny, małżonkowi oraz rodzicom spadkodawcy, którzy byliby powołani do spadku z ustawy, należą się, jeżeli uprawniony jest trwale niezdolny do pracy albo jeżeli zstępny uprawniony jest małoletni - dwie trzecie wartości udziału spadkowego, który by mu przypadł przy dziedziczeniu ustawowym, w innych zaś wypadkach - połowa wartości tego udziału (zachówek).

Jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia (§ 2)".

Zgodnie z art. 1011 k.c. zstępni wydziedziczonego zstępnego są uprawnieni do zachowku, chociażby przeżył on spadkodawcę.

W stanie faktycznym przedmiotowej sprawy, poza sporem jest okoliczność, iż R. D. należy do kręgu spadkobierców ustawowych po zmarłej K. D. (1). Jako, że nie został powołany do spadku z ustawy stosownie do art. 991 § 2, należał mu się zachówek w wysokości połowy udziału spadkowego. Zważyć jednak należy, iż spadkodawczyni wydziedziczyła go w testamencie notarialnym z dnia 22 grudnia 1999 r. Okoliczność ta spowodowała, iż do zachowku uprawnieni są jego zstępni.

W myśl art. 936 § 1 k.c. przysposobiony dziedziczy po przysposabiającym i jego krewnych tak, jakby był dzieckiem przysposabiającego, a przysposabiający i jego krewni dziedziczą po przysposobionym tak, jakby przysposabiający był rodzicem przysposobionego. Przez przysposobienie pełne powstaje pomiędzy przysposobionym a przysposabiającym taki stosunek jak między rodzicami a dziećmi (art. 121 § 1 k.r.o.), przysposobiony nabywa prawa i obowiązki wynikające z pokrewieństwa w stosunku do krewnych przysposabiającego (art. 121 § 2 k.r.o.). Przysposobiony uzyskuje status taki sam jak dzieci naturalne przysposabiającego, a skutki przysposobienia rozciągają się na zstępnych przysposobionego (art. 121 § 4 k.r.o.), czego konsekwencją jest następstwo prawne na wypadek śmierci pomiędzy osobami złączonymi stosunkiem przysposobienia. Warunkiem powołania przysposobionego do dziedziczenia ustawowego po przysposabiającym, jak też przysposabiającego po przysposobionym, jest istnienie prawomocnego orzeczenia przysposobienia w chwili otwarcia spadku (tak: Andrzej Kidyba (red.), Elżbieta Niezbecka, Komentarz do art. 936 k.c., Stan prawny 2015.06.15 LexOmega).

Sąd, ustalił w niniejszej sprawie, iż powód posiada legitymację czynną do występowania w procesie o zachówek po zmarłej K. D. (1) albowiem wykazał, iż w chwili otwarcia spadku był przysposobiony przez R. D. (syna spadkodawczyni) a przysposobienie to było pełne. Wszedł on w miejsce ojca jako jego zstępny i na podstawie ustawy dziedziczyłby ? spadku po K. D. (1).

W myśl obowiązujących przepisów, osoba uprawniona do zachowku, roszczenia z tego tytułu powinna w pierwszej kolejności kierować przeciwko spadkobiercom zmarłego, w drugiej kolejności w stosunku do osób, na których rzecz zostały uczynione zapisy windykacyjne (art. 999 k.c.), w trzeciej zaś kolejności odpowiadają osoby obdarowane (tak: Andrzej Kidyba (red.), Elżbieta Niezbecka, Komentarz do art. 1000 Kodeksu cywilnego, Stan prawny 2015.06.15, LexOmega).

Ustawodawca w art. 1000 § 1 k.c. przesądził bowiem, że jeżeli uprawniony do zachowku nie może otrzymać należnego mu zachowku od spadkobiercy lub osoby, na której rzecz został uczyniony zapis windykacyjny, może on żądać od osoby, która otrzymała od spadkodawcy darowiznę doliczoną do spadku, sumy pieniężnej potrzebnej do uzupełnienia zachowku. Jednakże obdarowany jest obowiązany do zapłaty powyższej sumy tylko w granicach wzbogacenia będącego skutkiem darowizny.

Według konstrukcji przyjętej w kodeksie cywilnym, roszczenie o zachówek ma zapewnić uprawnionemu realną korzyść, i to niezależnie od woli spadkodawcy, gdyż ten może go jej pozbawić jedynie w drodze wydziedziczenia, dopuszczalnego w bardzo wyjątkowych sytuacjach (art. 1008-1010 KC). Kierując się przesłanką realności tej korzyści, ustawodawca postanowił, że głównym adresatem roszczenia o zachówek jest spadkobierca (art. 991 § 2 KC). Dopiero kiedy otrzymanie od spadkobiercy zachowku jest niemożliwe, uprawniony może żądać od osoby, która otrzymała od spadkodawcy darowiznę doliczoną do spadku, sumy pieniężnej potrzebnej do uzupełnienia zachowku (tak: Sąd Najwyższy - Izba Cywilna w wyroku z dnia 30.01.2008 r., III CSK 255/07, LexOmega nr (...)).

Mając na uwadze powyższe Sąd zważył, iż powód w pierwszej kolejności powinien domagać się zachowku od spadkobiercy K. D. (1), tj. od pozwanej H. A..

Zgodnie z art. 992 k.c. przy ustalaniu udziału spadkowego stanowiącego podstawę do obliczania zachowku uwzględnia się także spadkobierców niegodnych oraz spadkobierców, którzy spadek odrzucili, natomiast nie uwzględnia się spadkobierców, którzy zrzekli się dziedziczenia albo zostali wydziedziczeni. Przy obliczaniu zachowku nie uwzględnia się zapisów zwykłych i poleceń, natomiast dolicza się do spadku, stosownie do przepisów poniższych, darowizny oraz zapisy windykacyjne dokonane przez spadkodawcę (art. 993 k.c.).

Art. 994 § 1 k.c. stanowi, iż przy obliczaniu zachowku nie dolicza się do spadku drobnych darowizn, zwyczajowo w danych stosunkach przyjętych, ani dokonanych przed więcej niż dziesięciu laty, licząc wstecz od otwarcia spadku, darowizn na rzecz osób niebędących spadkobiercami albo uprawnionymi do zachowku.

Powód wszedł w miejsce ojca jako jego zstępny i na podstawie ustawy dziedziczyłby ? spadku po babci K. D. (1), zatem przysługuje mu zachówek w wysokości ? jego udziału, zatem ? części spadku.

K. D. (1) posiadała ? części całej nieruchomości, która została przekazana w umowie darowizny z dnia 26 marca 2003 r. w wysokości 2/6 córce H. A. (oraz 2/6 J. W.). Spadek po K. D. (1) na dzień otwarcia był pusty, zatem na podstawie powołanych przepisów podstawą obliczenia zachowku jest jedynie darowizna na rzecz H. A. w wysokości 2/6 części spadku z tego - ? udziału (wg zasad dziedziczenia ustawowego, która przypadłaby powodowi) to 1/6, z czego zachówek wynosi połowę, co daje ułamek: 1/12 część całości spadku.

Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego opierając się na wartości nieruchomości ustalonej przez biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości ustalił, iż aktualna wartość rynkowa prawa własności nieruchomości położonej w U., przy ul. (...) według stanu tej nieruchomości - przed dokonaniem przez H. A. nakładów na tą nieruchomość - tj. według stanu na dzień 26 marca 2003 r., a według cen obecnych wynosiła 219.300,00 zł.

Mając na uwadze powyższe rozważania, kwota należna powodowi od pozwanej z tytułu zachowku to 18.275,00 zł (219.300,00 x 1/12), o czym Sąd orzekł w pkt. I wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. uwzględniając zmianę brzmienia jego treści od dnia 1.01.2016 r., Sąd zasądził odsetki od dnia 3.02.2012 r. (dzień następny po dniu 2.02.2012 r. - tj. dniu doręczenia pozwanej odpisu pozwu) uznając, iż wtedy dopiero nastąpiło wezwanie do spełnienia świadczenia.

Powództwo w pozostałym zakresie podlegało oddaleniu (pkt. III wyroku).

W przedmiocie kosztów Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc., uznając iż pozwana posiada trudną sytuację majątkową, która uniemożliwia jej poniesienie kosztów postępowania, z tych samych względów Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanej o rozłożenie należności na raty (art. 320 kpc.), uznając, iż sytuacja pozwanej nie uzasadnia rozłożenia świadczenia na raty.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. 2016 poz. 623 ze zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Powód wygrał niniejszą sprawę w 46 %, zatem powinien ponieść nieuiszczone koszty sądowe w 54 %. Na koszty złożyła się w niniejszej sprawie wynagrodzenie biegłego w wysokości 2.044,80 zł, i wynagrodzenie świadka w wysokości 11,80 zł (2.056,60 zł x 54 % = 1.110,56 zł.). z tego względu orzeczono jak w pkt. IV wyroku.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Dn. 17.09.2016 r.